

Miljöledning i staten

LÄGESRAPPORT

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor ökar

Den 15 april lämnade

Naturvårdsverket till regeringen den årliga redovisningen av miljöledningsarbetet. Det var fjortonde gången redovisningen lämnades in och denna gång avsåg den miljöledningsarbetet år 2023.

Myndigheterna ska årligen rapportera information om miljöledningsarbetet och Naturvårdsverket ska ta fram en sammanfattande redovisning, allt enligt miljöledningsförordningen. I myndigheternas rapporter ingår bland annat att redovisa information

om koldioxidutsläpp från tjänsteresor och transporter, energianvändning samt miljökrav i upphandling. I Naturvårdsverkets redovisning till regeringen beskrivs trender för statliga myndigheter inom dessa områden.

Utsläppsökning med 13 procent

Sammanfattningsvis fortsätter utsläppen från tjänsteresor att öka efter covid-19-pandemin. Däremot ligger energianvändningen på en jämn nivå, knappt 2,6 TWh de senaste tre åren. När det gäller andelen upphandlingar med ställda miljökrav har den sakta ökat till att år 2023 utgöra 90 procent av myndigheternas totala upphandlingsvärde på 149 miljarder kronor.

– Det är positivt att regeringens tidigare uppdrag till myndigheterna om minskade utsläpp från tjänsteresor respektive energibesparingsåtgärder tydligt återspeglas bland rapporterade åtgärder men det är oroande att utsläppen

fortsätter att öka och att ingen tydlig minskning kan avläsas i trenden för energianvändningen, säger Jannica Häggbom.

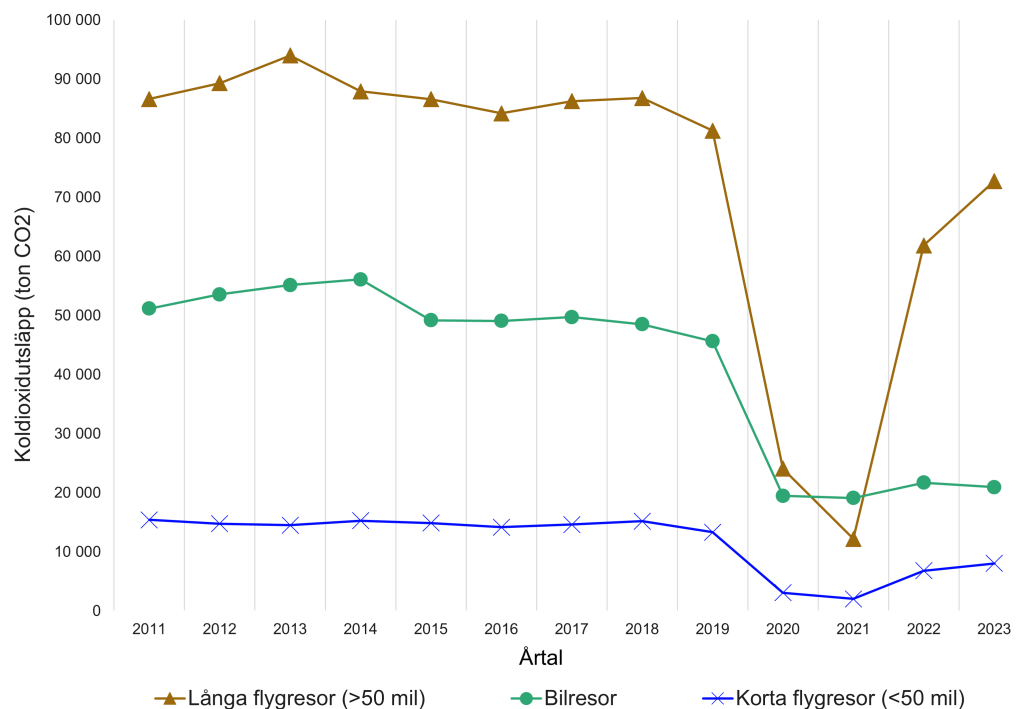

Diagram. Samlade utsläpp av koldioxid i ton från myndigheternas tjänsteresor med flyg och personbil år 2011–2023.

Redovisningen till regeringen för år 2022 visade en dramatisk ökning av koldioxidutsläppen från tjänsteresor när resandet tog fart efter covid-19-pandemin. Dessvärre visar resultatet även en ökning med 13 procent från år 2022 till 2023 till totalt 102 000 ton koldioxid, men det är fortfarande lägre än 2019, det senast jämförbara året före pandemin.

– Det är viktigt att myndigheterna fortsätter att utveckla arbetssätt, ändra resvanor och välja bästa färdssätt ur miljösynpunkt för de resor som måste göras, och särskilda krafttag krävs för de långa flygresorna som genererar drygt 70 procent av utsläppen från tjänsteresor, säger Björn Pettersson.

[Naturvårdsverkets rapport med redovisning till regeringen](#)

Reservera den 9 oktober för årets miljöledningskonferens

Onsdagen den 9 oktober kl. 8.45–12.15 arrangeras årets miljöledningskonferens. Den blir precis som förra året helt digital. Mer information, till exempel konferensens tema, kommer att skickas ut innan

midsommar.

Välkomna!

Klimatmålen nås inte med befintliga beslut och åtgärder

Sverige når varken de nationella klimatmålen eller EU-målen. Det konstaterar Naturvårdsverket i det underlag till den årliga

klimatredovisningen som lämnats

till regeringen. Möjligheten att klara Sveriges utsläppsåtaganden inom EU påverkas i hög grad av vad som händer inom transportsektorn de närmaste åren.

Sverige når inte de nationella klimatmålen. Avståndet till det nationella 2045-målet är sammantaget omkring 22 miljoner ton koldioxidekvivalenter utan kompletterande åtgärder, och 11 miljoner ton om kompletterande åtgärder används fullt ut. Etappmålen till 2030 och 2040 och det nationella utsläppsmålet för transporter till 2030 nås inte heller.

– Vi ser starka styrmedelsbeslut på EU-nivå och ett tydligt ledarskap för grön omställning inom näringslivet. Däremot krävs ytterligare politiska beslut för minskade utsläpp i Sverige om vi ska kunna nå klimatmålen, säger Stefan Nyström, chef för Naturvårdsverkets klimatavdelning.

Sänkningen av reduktionsplikten och skattesänkningen på fossila drivmedel bidrar till att utsläppen bedöms öka med 3–4 miljoner ton koldioxidekvivalenter mellan 2023 och 2024 och förändringen höjer även nivån på utsläppen åren därefter. Övriga nationella beslut som tillkommit under det senaste året beräknas endast bidra till små reduktioner, som bara till mindre del motverkar denna utsläppsökning.

[Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisningen](#)

Om klimatredovisningen 2024

Naturvårdsverket har regeringens uppdrag att ta fram underlag till den årliga klimatredovisningen som redovisar de viktigaste klimatpolitiska besluten nationellt och på EU-nivå under perioden 1 april 2023 till och med 31 mars 2024. Underlaget omfattar även bedömningar av utsläppsutvecklingen mot de nationella etappmålen år 2030, 2040 och 2045, baserade på resultat från uppdaterade scenarier. Uppdraget har genomförts i samarbete med

Energimyndigheten, Jordbruksverket, Konjunkturinstitutet, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Trafikanalys och Transportstyrelsen.

Mycket mer behöver göras för att nå miljömålen

Naturvårdsverket har redovisat den årliga uppföljningen av miljömålen till regeringen. Uppföljningen visar att många myndigheter gör små och stora insatser som har betydelse för att nå målen men att Sverige behöver göra mycket mer.

Måluppfyllelsen bedöms vart fjärde år i samband med den fördjupade utvärderingen av miljömålen medan den årliga uppföljningen redovisar de statligt initierade satsningar som gjorts under föregående år. I uppföljningen görs också en bedömning av utvecklingstrenden för miljö kvalitetsmålen. Den visar att utvecklingen i miljön bedöms vara positiv för två miljö kvalitetsmål, neutral för åtta, negativ för fem och oklar för ett av målen. Uppföljningen och bedömningar av etappmålen inom klimatområdet redovisas i Naturvårdsverkets underlag till regeringens klimatredovisning, se notisen ovan.

[Naturvårdsverkets uppföljning av Sveriges nationella miljömål 2024](#)

Informationsinsatser för minskad energianvändning i statlig verksamhet

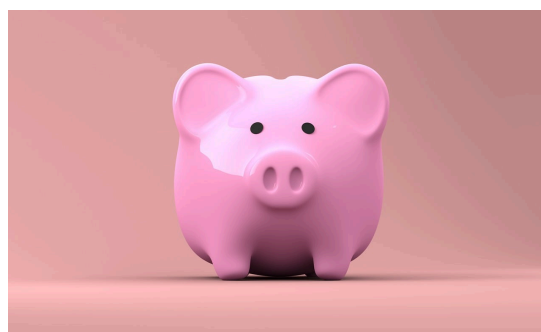
Energimyndigheten har i uppdrag att till utgången av 2024 bistå statliga myndigheter med särskilda

informationsinsatser för att utveckla de delar av de statliga myndigheternas miljöledningsarbete som avser att minska el- och energianvändningen.

Vägledning finns på Energimyndighetens webbplats. Senast den 30 juni 2024 ska myndigheten lämna en delredovisning till regeringen.

Den 4 juni arrangerar Energimyndigheten en digital workshop för att informera om det fortsatta arbetet med uppdraget och behovet av olika informationsinsatser. Den 3 maj skickades en inbjudan via e-post.

Naturvårdsverket har till Energimyndigheten, i enlighet med regeringens

uppdrag, överlämnat den energirelaterade information för år 2023 som myndigheterna har redovisat enligt miljöledningsförordningen. Informationen kommer att användas i Energimyndighetens rapportering av uppdraget.

[Energimyndighetens vägledning](#)

Inget besked om ny miljöledningsförordning

Inget besked har kommit om när ett eventuellt beslut respektive ikraftträdande är att vänta.

Nyhetsbrev

- > [Miljömålsnytt](#)
- > [Upphandlingsmyndighetens nyhetsbrev om offentlig upphandling](#)
- > [Statens inköpscentrals nyhetsbrev om statliga ramavtal](#)
- > [Energimyndighetens nyhetsbrev om energifrågor](#)

Om miljöledning, Sveriges miljömål och Agenda 2030

- > [Miljöledning i staten](#)
- > [REMM – Resfria/digitala möten i myndigheter](#)
- > [Sveriges miljömål](#)
- > [Agenda 2030 och globala målen](#)
- > [Nyheter från Gd-forum – myndigheter i samverkan för Agenda 2030](#)

Kontakt

Lägesrapporten skickas till dig som är registrerad som kontaktperson för miljöledning i staten vid en av de 187 myndigheter som omfattas av förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Om du inte vill ha dessa utskick så kan du avanmäla dig längst ner på sidan.

Ansvarig för innehållet är Marie-Louise Rydén, chef för Miljömåls- och kunskapsenheten på Naturvårdsverket, och redaktör är Björn Pettersson, Miljömåls- och kunskapsenheten. Kontakta oss om du har synpunkter på utskicket.

Foton/bilder: Omslag Naturvårdsverkets rapport, Naturvårdsverket; Trafik/motorväg, Göran Assner; Miljömålen, Naturvårdsverket; Spargris, Picabay.

Har din myndighet något ni vill informera om i nästa lägesrapport? Då är ni välkomna att höra av er till e-postadressen nedan.

miljoledning@naturvardsverket.se

| Avanmäl dig

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm.
www.naturvardsverket.se